

Dohoda o vině a trestu

Abstrakt

Předmětem práce je institut dohody o vině a trestu jakožto zvláštní způsob vyřizování trestních věcí. Podstatou dohody o vině a trestu je dohoda státního zástupce a obviněného, ve které se obviněný přiznává ke spáchání skutku, pro který je stíhán, výměnou za uložení mírnějšího trestu, než který by mu hrozil ve standartním trestním řízení. Jde o formu odklonu v trestním řízení, která má trestní řízení zrychlit a zjednodušit.

V českém právním řádu je dohoda o vině a trestu zakotvena poměrně krátkou dobu. K jejímu zavedení došlo v roce 2012. Vzhledem k tomu, že se v následujících letech dohoda o vině a trestu v praxi příliš neuchytila, bylo nutné přijmout určité změny. K těmto došlo v roce 2020 když se například umožnilo dohodu o vině a trestu sjednat i u zvlášť závažných zločinů.

Práce je strukturovaná do šesti kapitol. V první kapitole se práce zabývá otázkou, zda je možné dohodu o vině a trestu zařadit mezi odklony v trestním řízení. K zodpovězení této otázky bylo nutné objasnit samotný pojem odklonu. Stručně se práce věnuje i historickému vývoji odklonů v českém právním řádu. Druhá kapitola nastiňuje historický kontext dohody o vině a trestu, včetně snah zákonodárce zavést dohodovací řízení již před rokem 2012. Zároveň kapitola pojednává o změnách, které byly zavedeny zákonem č. 333/2020 Sb.

Ve třetí kapitole práce zkoumá soulad dohody o vině a trestu se základními zásadami trestního procesu, jako jsou zásady dokazování, zasedá materiální pravdy a zásada veřejnosti. Dále se v této části práce rozebírá možný rozpor dohodovací řízení s právem na spravedlivý proces. Důraz je kladen i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.

Následuje rozbor současné právní úpravy dohody o vině a trestu v kapitole čtvrté. Ta nejprve popisuje proces sjednávání dohody o vině a trestu a následně se věnuje řízení o jejím schválení. Do samostatné podkapitoly je vyčleněna dohoda o vině a trestu sjednávaná po zahájení hlavního líčení. V páté kapitole práce srovnává právní úpravu dohody o vině a trestu v České republice, na Slovensku a ve Spojených státech. Ve Spojených státech je brán zřetel i na judikaturu Nejvyššího soudu USA, která institut dohody o vině a trestu značně dotváří. Poslední kapitola zkoumá, jak moc je dohoda o vině a trestu využívána v praxi. Z dat získaných od ministerstva spravedlnosti je vytvořena tabulka, která zobrazuje počet uzavřených a počet

schválených dohod o vině a trestu. Na základě poznatků, získaných při psaní práce, jsou formulovány návrhy de lege ferenda, které by mohly současnou právní úpravu zlepšit.

Klíčová slova: dohoda o vině a trestu, odklony, trestní řízení